

Betragtning. Dette Stykke preussisk Statskirkevæsen tager den højtærede Kirkeminister. Han tager endvidere hele den økonomiske Forvaltning gennem Menighedsraadene af Kirkerne, af Præstegaardene og Præstegaardsjorderne, Kirkegaardene o. s. v., som ganske vist ogsaa er Økonomi, men hvormed der let følger mere.

Det er en mægtig Udvidelse af Menighedsraadenes Opgaver og Betydning, som man her søger gennemført. Ja, Ministeren gaar videre. Han lader Menighedsraadene gribe ind paa et Omraade, hvor man hidtil ikke havde tænkt sig at lade dem gribe ind, nemlig paa den sociale Lovgivning. Han giver mærkeligt nok i Lønningsloven for Præster udenfor København og Frederiksberg § 43 Menighedsraadene Ret til at modsætte sig Præstegaardenes Udstykning, og han bestemmer, at der altid skal være mindst 12 ha middelgod Agerjord tilbage. I en Paragraf i en Lønningslov for Præster udenfor Hovedstaden ændrer den højtærede Minister den Jordlov, vi vedtog i 1919.

Jeg gør her opmærksom paa — jeg kan gøre det i Forbigaaende —, at i formeljuridisk Henseende, rent lovteknisk er dette Lovkompleks noget af det mærkeligste, jeg har set. Vi har i adskillige Aar ikke været forvante med det lovtekniske — et æret Medlem af det konservative Folkeparti gjorde forleden med Rette opmærksom derpaa —, men dette overgaar dog vistnok, hvad man hidtil har tænkt sig muligt. Ved en Paragraf i en Præstelønningslov ændrer man en bestaaende Jordudstykningslov, og i et lille Slutningsstykke i § 69 i den samme Lov om Lønninger for Præster udenfor København opretter man Provstiuvalg i København og Frederiksberg. Denne Lov har ikke Spor med København og Frederiksberg at gøre, men alligevel indfører man i et lille Stykke af en Paragraf i denne Lov et Stykke Kirkeforfatning i Hovedstaden. Det bliver ikke nemt at faa Orden i disse Lovforslag, og Orden er jo den højtærede Ministers udtrykkelige Ønske, hans Slagord, hans Yndlingstanke, naar det drejer sig om kirkelige Spørgsmaal. Men det bliver ikke nemt at faa formeljuridisk Orden i disse Ting ved den kommende Udvalgsbehandling. Det eneste rimelige havde været, om der blev fremsat Forslag til en lille særlig Lov, der ændrede den vedtagne Jordudstykningslov, og til en anden særlig Lov, der oprettede Provstiuvalg i København og paa Frederiksberg. Saa var der lovteknisk Mening i det; men det vilde være mere paafaldende, maaske

vække større Opsigt og maaske ikke lette Ministeren det i den Grad, som naar han ved denne søgte Lejlighed søger at gennemføre saa meget som paa nogen Maade muligt i Retning af de særlige J. C. Christensenske kirkepolitiske Ideer.

Ministeren tager altsaa en Del fra den preussiske Kirkeforfatning, efter min Mening ikke det bedste, og han undlader at tage en Del, efter min Mening netop det, han skulde tage. Og han gaar langt videre. Han ændrer paa et Hovedpunkt en tidligere Forgængers og nuværende Kollegas Menighedsraadslov. Venstres ærede Ordfører, Hr. Moltesen, gennemgik Menighedsraadsloven paa en Række enkelte Punkter, og han strejfede lige § 27 med den lille Kim til en Slags Kirketugt, som han kaldte det, og som han fandt deri. Han havde sine Betæneligheder derved. Overhovedet maa jeg sige, at naar man hørte det ærede Medlem som Ordfører ved denne Lejlighed, var det ikke Begejstring, der lyste af hans Tale. Man manglede en samlet karakteriserende Bedømmelse af hele dette Lovkompleks. Han holdt sig til en hel Del smaa Enkeltheder og søgte overhovedet, jeg synes saa hurtigt som muligt, og jeg kan sige saa nemt som muligt, at slippe igennem det. Jeg havde det Indtryk, at det var Pligtarbejde, det, man i gamle Dage kaldte Hoveri. Han strejfede lige § 27, men han dvælede ikke ved den betydningsfulde principielle Forandring, som Kirkeministeren dér har foretaget. Jeg har heller ikke set den omtalt i noget Blad, men man skal jo ogsaa studere den nuværende Menighedsraadslov af 10. Maj 1912 og sammenligne den med den her foreliggende for at se, at Kirkeministeren her benytter denne Anledning, det, man kalder Foreningen af den sønderjyske og danske Folkekirke, til at gennemføre noget, som ingen Sønderjyde har bedt om, og som overhovedet ikke har været fremme, nemlig til en Forandring af § 23 i den Appelske Menighedsraadslov, der svarer til § 27 i den her foreslaaede J. C. Christensenske.

Det var ingenlunde tilfældigt, at § 23 i 1912 fik den Form, den fik. Jeg vil bede ærede Medlemmer, der interesserer sig herfor, om at se Loven og Forhandlingerne om den igennem, og de vil da se, at i den nugældende Lov har Menighedsraadene ingen egentlig aandelig-kristelig Opgave. Og det var med velberaad Hu, at de ikke fik det. Det er en Levning fra den Tid, da man fra frisisindet kirkelig saavel som fra frisisindet borgerlig Side hævdede, at man ikke vilde have en Sammenblanding af Sogn og Menighedsraad eller af den ydre kirkelige Ordning og det